

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Erhvervs- Vækst- og Eksportudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. juni 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: André Dybdal Pape
Sagsnr.: 2018-0032/05-0025
Dok.: 763831

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 198 (Alm. del), som Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg har stillet til justitsministeren den 28. maj 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Søren Pape Poulsen

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 198 (Alm. del) fra Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Ek-sportudvalg:

”Vil ministeren uddybe sin redegørelse under samrådet den 25. maj 2018 om alm. del – samrådsspørgsmål AH, AI, AK og AL og angive generelt under, hvilke betingelser der vil kunne rejses sager om a) konfiskation henholdsvis b) straffesager mod et dansk pengeinstitut/personer i ledelsen i et dansk pengeinstitut i en situation, hvor en udenlandsk filial af det danske pengeinsti-tut har medvirket til hvidvask eller lignende kriminelle handlinger, og det danske pengeinstitut har opnået økonomisk udbytte ved den udenlandske filials (medvirken til) kriminelle handlinger. Har det betydning for mulighederne for at rejse danske straffesager og sager om konfiskation, om den udenlandske fi-lial er blevet dømt/sanktioneret i det pågældende land, eller kan en sag rejses, alene hvis SØIK mener at kunne løfte bevisbyrden af egen drift?”

Svar:

1. Det kan generelt oplyses, at det efter straffelovens § 290, stk. 1, er straf-bart som hæleri uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i ud-bytte, der er opnået ved en strafbar handling. Efter bestemmelsen er det des-uden strafbart som hæleri uberettiget at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virke til at sikre en anden udbyttet af en strafbar handling. Straffelovens § 290, stk. 1, om-fatter således bl.a. hvidvask af penge.

Strafferammen for overtrædelse af straffelovens § 290, stk. 1, er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Efter bestemmelsens stk. 2 kan straffen stige til fængsel i 6 år, når hæleriet er af særlig grov beskaffenhed.

Ved lov nr. 711 af 8. juni 2018 indføres der en ny selvstændig bestemmelse om hvidvask i straffelovens § 290 a, som træder i kraft den 1. juli 2018. Efter denne bestemmelse vil strafferammen for hvidvask af særlig grov be-skaffenhed være op til 8 års fængsel.

2. Det følger af straffelovens § 75, stk. 1, at udbyttet ved en strafbar handling kan konfiskeres. Det gælder også for den fortjeneste, som f.eks. kan opnås ved at begå hæleri, herunder hvidvask.

Efter straffelovens § 76, stk. 1, kan konfiskation for det første ske hos den, som udbyttet er tilfaldet ved den strafbare handling. Hvis udbyttet eksem-pelvis er overdraget til en anden, kan der efter straffelovens § 76, stk. 4, ske

konfiskation hos den, som udbyttet er overdraget til, bl.a. hvis den pågældende var bekendt med det overdragnes forbindelse med den strafbare handling, eller den pågældende har udvist grov uagtsomhed i denne henseende.

Afgørelse om konfiskation træffes af retten efter strafferetsplejens former, jf. retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 3. Bestemmelsen indebærer, at en sag om konfiskation enten kan føres som led i en straffesag, hvor der samtidig nedlægges påstand om straf, eller som en selvstændig konfiskationssag ved domstolene. Også ved en selvstændig konfiskationssag vil det være en betingelse for konfiskation, at der kan føres det fornødne bevis for, at der er begået en strafbar handling, og at der er tale om udbyttet herfra.

3. Efter dansk ret er det bl.a. en betingelse for at rejse en straffesag om f.eks. hvidvask, at sagen hører under dansk straffemyndighed.

Hovedreglen om dansk straffemyndighed følger af straffelovens § 6 om det såkaldte territorialprincip. Efter denne bestemmelse hører handlinger, som er begået i Danmark, under dansk straffemyndighed.

Herudover følger det af straffelovens §§ 7-8 b, at handlinger, som er begået uden for Danmark, i en række nærmere bestemte tilfælde hører under dansk straffemyndighed. Det gælder bl.a. efter omstændighederne, når en strafbar handling er begået i udlandet af en dansk statsborger eller en dansk virksomhed.

Efter straffelovens § 9, stk. 1, anses handlinger for foretaget, hvor gerningsmanden befandt sig ved handlingens foretagelse. For så vidt angår juridiske personer anses handlinger for foretaget, hvor den eller de handlinger, som medfører ansvar for den juridiske person, er foretaget.

Endvidere følger det af straffelovens § 9, stk. 4, at når en del af en strafbar handling er begået i den danske stat, anses lovovertrædelsen i sin helhed for at være begået her i landet.

Det hører således bl.a. under dansk straffemyndighed at rejse en straffesag om f.eks. hvidvask, hvis handlingerne er foretaget i Danmark, eller hvis handlingerne er foretaget i udlandet af en dansk statsborger eller virksomhed.

3. Bestemmelserne om dansk straffemyndighed i straffelovens §§ 6-12 bygger på grundlæggende jurisdiktionsprincipper, som også kendes fra lovgivningen i de andre EU-medlemsstater. Bestemmelserne indebærer, at der vil kunne opstå tilfælde, hvor både Danmark og én eller flere andre medlemsstater har straffemyndighed i forhold til den samme strafbare handling (konkurrerende straffemyndighed).

Inden for strafferetten gælder der et internationalt anerkendt princip om, at man ikke må straffes to gange for den samme forbrydelse. Den nærmere afgrænsning af princippet følger i dansk ret af straffelovens §§ 10 a og 10 b.

Efter straffelovens § 10 a, stk. 1, kan en person, over for hvem der er afsagt en straffedom uden for Danmark, således ikke retsforfølges her i landet for den samme handling, når dette er udelukket ifølge Danmarks internationale forpligtelser om anerkendelse af straffedommes retskraft.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at straffedomme afsagt i en anden EU-medlemsstat om f.eks. bødestraf og konfiskation som udgangspunkt udelukker retsforfølgning i Danmark over for de samme personer for de samme handlinger, hvad enten de pågældende ved den udenlandske dom er blevet idømt en straf eller frifundet.

4. Herudover indeholder dansk lovgivning ikke bestemmelser om, hvorvidt det er Danmark eller et andet land, der skal indlede retsforfølgning i forhold til en strafbar handling, som er omfattet af både dansk og udenlandsk straffemyndighed.

I EU har Rådet dog i 2009 vedtaget en rammeafgørelse (2009/948/RIA), som har til formål at løse de problemstillinger, der opstår som følge af konkurrerende straffemyndighed.

Rammeafgørelsen har overordnet set til formål at sikre, at en person ikke bliver dømt for samme strafbare handlinger i to medlemsstater. Til opfyldelse af det formål fastlægger rammeafgørelsen proceduren for, hvordan kompetente nationale myndigheder kontakter hinanden, når der er rimelig grund til at antage, at der føres en parallel straffesag i et andet EU-land. Den fastsætter også rammen for, hvordan disse myndigheder kan indlede direkte høringer, hvis der foreligger parallelle sager, med henblik på at finde en løsning, der kan undgå de negative følger af disse sager.

På baggrund af rammeafgørelsen har Rigsadvokaten fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens håndtering af sådanne sager.

5. Som det fremgår af ovenfor, er der efter omstændighederne mulighed for at rejse straffesager – og eventuelt konfiskationssager om udbyttet – mod f.eks. et dansk pengeinstitut, der har begået hæleri i Danmark og/eller i en anden EU-medlemsstat. Det gælder dog som udgangspunkt ikke, hvis pengeinstituttet i en anden EU-medlemsstat er blevet idømt en straf – og eventuelt har fået konfiskeret udbyttet – for de samme handlinger eller er blevet frifundet herfor.

Ligesom under samrådet den 25. maj 2018 skal jeg understrege, at jeg her ved ikke har forholdt mig til konkrete sager.